

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний
університет внутрішніх справ
Сумська філія
Наукове товариство студентів Сумської філії ХНУВС
Сумський осередок Ліги студентів
Асоціації правників України
Сумський осередок ELSA Україна

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ НАУКИ І ПРАВА

**Матеріали
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти**

21 квітня 2023 року

Суми 2023

**УДК 34(477)(063)
ПЗ5**

Редакційна колегія:

*С. С. Лукаш (голова), К. С. Науменко, В. А. Василенко, О. А. Лук'янихіна,
О. В. Панасюк.*

Упорядник: *Н. І. Дуравкіна*

*Рекомендовано до друку вченою радою
Сумської філії Харківського національного університету
внутрішніх справ (протокол № 4 від 12 квітня 2023 року)*

**Питання сучасної науки і права : матеріали XIII Всеукраїнської
ПЗ5 науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти
(21 квітня 2023 року, м. Суми) / Сумська філія Харківського
національного університету внутрішніх справ. Суми: СФ ХНУВС,
2023. 300 с.**

Матеріали конференції містять тези доповідей учасників XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти «Питання сучасної науки і права» із проблем юриспруденції, філософії, історії, економіки, освіти на шляху розбудови державності України. Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

УДК 34(477)(063)

*Електронна копія збірника безоплатно
розміщується у відкритому доступі на сайті Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ
(<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наукова діяльність», сторінка
«Матеріали науково-практичних конференцій»),
а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>)*

© СФ ХНУВС, 2023

Валерія Віталіївна Герасименко – магістрант Сумського державного університету

Ірина Миколаївна Сотник – професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

РОЗВИТОК БЛАГОДІЙНОСТІ СЕРЕД УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

З початком війни українці об'єднались проти спільного ворога. Помітним економічним феноменом стало посилення соціальних рухів солідарності в країні, що, зокрема, знайшло прояв в активному розвитку благодійницької діяльності. Її фінансування збільшилося в десятки разів протягом перших декількох тижнів війни, а за декілька місяців рахунок пішов на мільярди гривень. Сьогодні благодійна діяльність набуває як грошових, так і не грошових форм: фінансова допомога Збройним силам України (ЗСУ), волонтерство, збір коштів на техніку, одяг або на лікування поранених, допомога тваринам тощо. Університети та інші освітні організації надають безкоштовний доступ до своїх навчальних курсів задля того, аби школярі, студенти та будь-хто бажаючий мали змогу навчатися і самовдосконалюватися, і особливо ті, хто опинився у скрутному життєвому становищі. Актори, співаки, компанії та організації донатять щодня задля перемоги та поповнюють ряди ЗСУ, стаючи на захист нашої країни.

За даними офіційної статистики у 2022 році 86% мешканців України були благодійниками. Більше 80% з них допомагали ЗСУ, більше 60% – іншим бенефіціарам, зокрема внутрішньо переміщеним особам. Також 33% українців та 39% добродіїв волонтерили, починаючи з 24.02.2022 року. На сьогодні на першому місці за популярністю серед способів здійснення благодійницької діяльності в Україні залишається фінансова підтримка (76% благодійників), друге місце займає забезпечення їжею, одягом та засобами особистої гігієни (69%), третє місце належить безоплатному наданню послуг чи виконанню робіт [1].

Дотепер телеграм-канали, фейсбук та інстаграм переповнені проханнями про допомогу або новинами про збір коштів, відкриття фондів, рахунків на збір коштів на одяг, авто для ЗСУ тощо. Через «Дію» українці вже зібрали 80 млн. грн. для армії і цей процес триває. Також діє програма «Шлях», за якою волонтери можуть виїжджати в інші країни з метою ввезення авто для ЗСУ як за кошти, зібрані громадянами спільними зусиллями, так і в якості волонтерства від власників компаній [2].

З 24 лютого по 10 березня 2022 року благодійники перерахували на рахунки фонду «Повернись живим» понад 2 млрд. грн. Через фонд можна підтримати армію напряму або допомогти власне фонду. «Повернись живим» постачає та лагодить техніку, навчає військових і офіцерів, допомагає реформувати ЗСУ, інформує про війну з перших вуст і стримує потік пропаганди та дезінформації [2].

На тлі великої хвилі благодійної діяльності, на жаль, почастишали випадки економічного шахрайства у цій сфері. Наприклад, поширилася практика підробки сайтів для збору коштів, зокрема, фонду «Повернись живим». Тому перш ніж донатити, завжди варто спочатку переконатися у достовірності джерела. Для викорінення шахрайства були створені підбірки перевірених майданчиків для збору коштів, наприклад, єПідтримка (підтримка армії України коштами з картки єПідтримки, на яку видавали бонуси за вакцинацію до війни), Національний банк України (спеціальний рахунок для збору коштів на підтримку ЗСУ), Штаб волонтерів «Порт Франківськ» (волонтерський штаб, який координує збір коштів, закупку і постачання всього необхідного на фронт: тепловізорів, квадрокоптерів, бронезилетів та ін. у найгарячіші регіони) тощо [2].

Також бажаючі завжди можуть допомогти не лише військовим, а й цивільним людям. Наприклад, «Народний проєкт» Всеукраїнського центру волонтерів, що є некомерційною та неприбутковою організацією, координує зусилля волонтерів і небайдужих людей для втілення різноманітних соціальних проєктів. Міжнародний благодійний фонд «Кожен Може/Everybody Can» допомагає вимушеним переселенцям, пораненим, сім'ям загиблих, мешканцям дитбудинків, інтернатів, будинків для людей похилого віку, пацієнтам реабілітаційних центрів. Благодійний київський фонд «Свої» підтримує постраждалих від бойових дій [2].

Окрім цього, існують фонди, що допомагають вагітним, онкохворим, людям, які втратили своє житло і зараз потребують нового. Серед них – благодійний фонд «Крила надії», що опікується важкохворими дітьми. Організація «Центр спільних дій» разом з командою волонтерів допомагає українцям знайти безпечне тимчасове житло у Львівській, Закарпатській, Волинській, Тернопільській, Чернівецькій, Івано-Франківській, Хмельницькій чи Рівненській областях [2]. Поряд з вітчизняними, були створені іноземні благодійні організації, як, наприклад, Nova Ukraine – некомерційна організація з США, яка надає гуманітарну допомогу в Україні та допомагає будувати сильне громадянське суспільство [2].

Отже, феномен благодійності в Україні та для України за час російсько-української війни набув величезних масштабів в межах як

самої країни, так і всього світу. Благодійність як один із проявів соціальної та солідарної економіки відіграє роль ключового важеля для виживання українців. Посилення тенденцій громадського єднання, соціальної відповідальності і згуртованості, солідарності громадян через активізацію благодійництва забезпечують стійкість держави у непростий воєнний період, допомагаючи зберегти єдність нації та підтримати національну економіку.

Публікацію підготовлено в рамках виконання проєкту Модуль Жана Моне «Соціальна солідарна економіка: впровадження досвіду ЄС для сталого розвитку» (SSExpEU-101047518-GAP-101047518) (2022–2025), що фінансується Європейським Союзом.

Література

1. «Все для фронту»: благодійність та волонтерство українців з початку повномасштабної війни. URL: <https://tinyurl.com/5n6sr5y6> (дата звернення: 14.03.2023).
2. Як допомогти Україні під час війни: офіційні благодійні програми. URL: <https://hostiq.ua/blog/ukr/stand-with-ukraine/> (дата звернення: 14.03.2023).

Наукове видання

ПИТАННЯ СУЧАСНОЇ НАУКИ І ПРАВА

**Матеріали
XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
(21 квітня 2023 р.)**

За редакцією авторів

Відповідальні за випуск: С. С. Лукаш, Н. І. Дуравкіна

Комп'ютерне верстання: Н. І. Дуравкіна

Підписано до друку 12.04.2023.

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. Обл. вид. арк. 18,75